

До 75-річчя Полтавської області

УДК 35.077.7:(477.53)

О. В. Удовіченко

ДОРОГОЮ ЗВЕРШЕНЬ

У зв'язку з 75-річним ювілеєм Полтавської області, автор статті підводить основні підсумки соціально-економічного розвитку регіону на сучасному етапі.

Ключові слова: Полтавська область, регіон, історія, економіка, соціальні відносини, культура.

У ці вересневі дні виповнюється 75 років з часу утворення Полтавської області. Щиро вітаю вас із цією ювілейною датою і бажаю успіхів у науковій та викладацькій роботі, міцного здоров'я, родинного благополуччя. Хай щастить усім нам, хто дбає про рідний край, неповторну часточку України, пам'ятає про своє коріння й працює на майбутнє.

Колись наш край був форпостом Київської Русі. Але часи міняються. І вже сьогодні всі регіони нашої країни називають Полтавщину серцем України. Тут був осередок нашої першої держави – Гетьманщини. Тут знаходяться джерела сучасної української мови. Звідси вийшли класики фактично всієї української культури.

Утворення за постановою ЦВК СРСР від 22 вересня 1937 року Полтавської області [у складі 45 районів, 11 міськрад, 7 селищних рад, 971 сільради], насамперед зумовлювалось потребами адаптації адміністративно-територіального поділу до завдань управлінської системи і реалій життя. Об'єктивні наслідки цієї події виявились позитивними для соціально-економічного та культурного розвитку краю: відродилося саме поняття «Полтавщина», що зникло з ужитку після ліквідації в 1925 році Полтавської губернії, зріс статус міста Полтави як обласного центру.

Сьогодні Полтавська область – це розвинутий промислово-аграрний регіон України, багатий природними ресурсами, екологічно чистий, привабливий для інвесторів та туристів. Його площа – 28,75 тис. кв. км, що складає 4,8% від території України. Межує з Харківською, Дніпропетровською, Чернігівською, Черкаською, Київською, Сумською, Кіровоградською областями. В області 25 районів. Всього населених пунктів – 1847, з них міст обласного значення – 5, міст районного значення – 10, селищ міського типу – 21, селищ – 15, сіл – 1796. Станом на 1 січня 2012 року чисельність населення області склала 1477,2 тис. чол., що становить 3,2% від населення України.

Непростий і нелегкий відрізок часу в сім з половиною десятиріч вмістив лихоліття Великої Вітчизняної війни, повоєнну відбудову зруйнованих міст і сіл, нарощування потужностей народногосподарського комплексу і розвал Радянського Союзу, становлення незалежної України.

За два останні роки Полтавська область пройшла непростий шлях стабілізації та долання руїни, котра спіткала Україну в 2008-2009 роках. Більшість проблем, нагромаджених до 2010 року, вирішено або ж знаходиться у стадії вирішення.

Свій 75-й рік Полтавщина зустрічає з вагомими здобутками в економічній сфері. Досягнуто позитивної динаміки розвитку промисловості. Стабільно з приростом виробництва працюють машинобудування, гірничодобувна, нафтопереробна та харчова галузі. За рейтингом Мінекономрозвитку, область знаходиться на 3 місці у державі в економічній та інвестиційній сферах.

В області нині реалізується 75 найбільш вагомих інвестиційних промислових та сільськогосподарських проектів. Зокрема, приватне акціонерне товариство «Крюківський вагонобудівний завод» реалізує інвестиційний проект щодо створення міжрегіональних двохсистемних електропоїздів з експлуатаційною швидкістю руху до 250 км/годину, які за своєю якістю та технічними характеристиками не поступаються зарубіжним аналогам. Біланівським, Полтавським та Єриствським гірничо-збагачувальними комбінатами впроваджується ряд інвестиційних проектів з розробки нових родовищ та виробництву збагаченого залізородного концентрату. Розпочато будівництво електрометалургійного комбінату «Ворскла Сталь» у місті Комсомольську, який в перспективі забезпечуватиме до 10% обсягів виробництва металургійної галузі України.

Реалізація інвестиційних проектів у тваринництві дозволила вивести галузь на якісно новий технологічний рівень виробництва. Яскравим прикладом є проект ТОВ «Белгранкорм-Полтавщина» у селі Білики Кобеляцького району зі створення свинокомплексу на 55 тис. голів свиней. У Полтавському районі розпочалася реалізація інвестиційного проекту німецької компанії «Хака» з будівництва свинокомплексу, загальною вартістю 12 млн. євро. До кінця поточного року буде введено в експлуатацію першу чергу.

Особливо хочеться відзначити працю аграріїв. Торік вони зібрали 5-ти мільйонний рекордний урожай зерна за всю історію нашого краю. А цього року, навіть в умовах небаченої посухи, селяни так само порадували вагомим урожаєм зернових. Та головна їхня заслуга в тому, що за якістю 90% пшениці із того зерна, що здали на елеватори, – це продовольчий клас. Такого року по якості пшениці ми ще не знали. Наприкінці червня цього року підписано Меморандум про співпрацю між облдержадміністрацією та хлібопекарськими підприємствами області. До співробітництва в рамках Меморандуму залучено 11 провідних виробників хліба. Це дасть можливість не змінювати ціну на хліб масового вжитку впродовж всього 2012-2013-го маркетингового року.

Область також займає лідируючі позиції в Україні з виробництва молока та вирощування великої рогатої худоби в сільгосппідприємствах.

У минулому році на Полтавщині отримано рекордний врожай зернових – понад 5 млн. тонн. У поточному році, попри складні погодні умови, очікуємо зібрати зернових не менше 4 млн. В 1,7 рази збільшились обсяги виробництва цукрової галузі (в 2011 році вироблено 412 тис. тонн цукру). Це найкращий результат за роки незалежності України.

Вагомі успіхи в розвитку економіки дозволяють успішно вирішувати соціальні питання. За 2010-2012 роки область скоротила борги із заробітної плати

з 48 млн. грн. до 15 млн. грн. На економічно активних підприємствах за ці роки заборгованість зменшена на 90% (з 25 млн. грн. до 2 млн. грн.)]

В області не просто вчасно виплачувати пенсії, а й системно підвищується їх розмір. Протягом півріччя 2012 року середній розмір трудової пенсії в області зріс на 192 гривні, або майже на 17 відсотків і становить нині 1330 гривень.

У 2010-2012-му роках запроваджено 14 нових видів соціальних послуг, зараз їх надається понад 70. За цей час створено 22 філії відділень соціального захисту у віддалених населених пунктах. А до кінця року таких філій буде діяти 32.

З метою утримання стабільних цін на товари масового споживання, що особливо важливо для цієї категорії населення, системно реалізуються заходи щодо насичення споживчого ринку. Як наслідок, інфляційні процеси суттєво сповільнились.

Вирішення цих проблем стало можливими завдяки реалізації Програми «Україна – для людей», соціальних ініціатив Президента України стосовно підтримки тих, кому ця вона найбільш необхідна.

Останні роки на Полтавщині стали періодом відновлення інфраструктури села. Область ініціювала і перша в Україні минулого року прийняла Програму соціального розвитку сільських населених пунктів Полтавської області. Про ефективність дій з її виконання свідчать такі красномовні цифри. У селах області відкрито 68 дитячих садків та ще 300 відремонтовано. Збудовано, відновлено та відремонтовано майже півтисячі шкіл, понад 300 медичних закладів, більше 400 будинків культури, 270 спортивних об'єктів, близько 400 закладів торгівлі. На зазначені цілі витрачено майже 140 мільйонів грн.

Саме це і є конкретизацією положень Програми «Україна – для людей» про відродження соціальної сфери та інфраструктури українських сіл реальними діями, що позитивно позначиться на рівні життя населення.

Успішно реалізується Комплексна програма розвитку освітньої галузі Полтавської області на 2011-2015 роки, прийнята в рамках упровадження економічних реформ, ініційованих Президентом України. З обласного бюджету на її реалізацію передбачено понад 107 млн. грн.

Досить ефективною формою забезпечення доступності сільських дітей до якісної освіти є створення освітніх округів. Їх в області налічується 88. Успішно реалізується програма «Шкільний автобус», за якою в область придбано 236 автобусів. Полтавщина вийшла на 100-відсоткове забезпечення підвозом до місця навчання усіх школярів і вчителів. А це кожний 4-й учень і майже тисяча педагогів.

Підвищується якість та конкурентоспроможність освіти. У школах області працюють близько 10 тис. сучасних персональних комп'ютерів (проти 8 тис. у 2010 році], обладнано 780 навчальних комп'ютерних комплексів, функціонують 123 сучасні навчальні кабінети природничо-математичного циклу.

На цей час 86 відсотків дітей охоплено дошкільною освітою (проти 59 у 2008 році]. А діти п'ятирічного віку стовідсотково охоплені різними формами дошкільної підготовки.

Значна увага приділяється роботі з обдарованою молоддю. Успішно функціонують 30 гімназій, 9 ліцеїв, 1 колегіум, 34 спеціалізованих шкіл.

Найголовнішим напрямом реформ у сфері охорони здоров'я є створення центрів первинної медико-санітарної допомоги. На сьогодні такі центри вже діють

у кожному районі. Показник охоплення населення наданням медичної допомоги за принципом сімейного лікаря становить 85 відсотків (за 2010 рік – 79]. Введено в дію ряд об'єктів охорони здоров'я. Зокрема, відповідно до Національного проекту «Нове життя – нова якість охорони материнства та дитинства» проводиться реконструкція діагностичного корпусу Полтавської обласної клінічної лікарні імені М.В.Склясовського під перинатальний центр, відкриття якого відбулося в 2012 році. Також проведений комплекс заходів і розрахунки видатків для здійснення реконструкцій приміщень майбутніх міських перинатальних центрів вторинного рівня в міських пологових будинках Полтави та Кременчука.

Значна увага приділяється розвитку та підтримці закладів культури, насамперед у сільській місцевості.

Введено в експлуатацію Миргородський районний, Великосорочинський сільський будинки культури, кіноконцертний зал у Гадячі. Минулого року відкрито після тривалих ремонтно-реставраційних робіт Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр імені Гоголя.

Сьогодні Полтавщина має все необхідне для подальшого зростання добробуту громадян: покоління досвідчених трудівників, енергійну, талановиту молодь, значний природний та технічний потенціал. А головне, що мають і примножують полтавці, – неповторна та глибинна духовність, все проникний патріотизм. Сучасників надихає життєвий шлях понад 800 всесвітньо відомих земляків, якими по праву гордиться полтавський край, який завжди був затишною домівкою для її мешканців і привітним для гостей.

Можна також багато говорити про здобутки полтавців, відзначати кращих. Але нині, коли мова йде про ювілей нашого рідного краю, конкретизувати чийсь особисті успіхи не варто. Усі ми – полтавці! Всі ми патріоти рідного краю! Всі ми пишаємося рідною Полтавщиною, її уславленим історичним минулим. Бо попри всі випробування, Полтавщина, як важлива територіально-адміністративна одиниця, збереглася, підтвердивши свою значущу роль у загальноукраїнському розвитку самоврядування і економічному поступі країни. І сьогоднішній ювілей – це свято нашого єднання, патріоти Полтавщини!

Тож хай процвітає Полтавщина на славу та міць України!

А. В. Удовиченко

ДОРОГОЙ СВЕРШЕНИЙ

В связи с 75-летним юбилеем Полтавской области, автор статьи подводит основные итоги социально-экономического развития региона на современном этапе.

Ключевые слова: Полтавская область, регион, история, экономика, социальные отношения, культура.

О. V. Udovichenko

ON THE WAY TO ACHIEVEMENTS

In connection with the 75th anniversary of the Poltava region, the author of the article summarizes the main results of the socio-economic development of the region at present.

Keywords: Poltava region, region, history, economics, social relations, culture.

Надійшла до редакції 3 вересня 2012 року